

MAGYAR LAPOK

Taxa postală plătită în
aprobării Dir. Gen. PTT

ROMANIA

LEUPOȘ

BU

VII., Erzsébet-körút 9—11.

Primredactor și redactor responsabil:
dr Paál Árpád

Oradea, 1937 Dec. 17

Primecolaborator: **dr Gyáriás Elemér**

Ünnepi nagy fogadtatás volt Prágában az odaérkező Delbos tiszteletére

Ebéd Benes köztársasági elnöknel. — Csehszlovákia különleges súlyos helyzete Középkelet-Európában

Prágából jelentik: A csehszlovák fővárosba érkező *Delbos* francia külügyminisztert nagy ünnepélyességgel fogadták. Megjelent fogadtatására a pályaudvaron *Krofta* csehszlovák külügyminiszter, valamint a román és jugoszláv követek. A prágai francia követ Szob határ-állomásig utazott a külügyminiszter elé. A pályaudvar épülete előtt katonai díszszázadok sorakoztak fel. Az útvonalakon, amerre a külügyminiszter gépkocsija elhaladt, nagy tömeg gyűlt össze, mely hatalmas ünneplésben részesítette a francia külügyminisztert.

Delbos Prágában a francia követségen

szállt meg, ahol az esti órákig dolgozott. Este *La Croix* francia követ szükkörű ebédet adott a külügyminiszter tiszteletére. Csütörtökön reggel *Delbos* látogatást tett *Krofta* csehszlovák külügyminiszternél. Ezután megtekintette a városházát, majd résztvett a csehszlovák légió felállításának huszadik évfordulóján, amelyen őrajta kívül *Hodzsa* miniszterelnök és *Krofta* külügyminiszter mondtak beszédet. Délben *Delbos* *Benes* elnököt kereste fel, aki ebédet látta vendégül. Délután *Hodzsa* miniszterelnökkel lép érintkezésbe, este pedig a külügyminisztériumban lesz díszvacsora tiszteletére.

Delbos biztosítja Csehszlovákiát külső támadások ellen

Londonból jelentik: Az *United Press* munkatársának rendszerint jólétesült helyről kijelentették, hogy *Delbos* prágai látogatása során biztosítani fogja a csehszlovák kormányt, hogy abban az esetben, ha Franciaországot, vagy Csehszlovákiát külső támadás érné, akkor Oroszország minden felszólítás nélkül azonnal mozgósítana. Ez a hangsúlyozott kijelentés azért lesz szükséges, mert Prágában

lord Halifax németországi utazása miatt bizonyos idegesség tapasztalható. Ugyane forrás szerint Prágában közölni fogják *Delbossal*, hogy *Stojadinovics* és *Mussolini* között Rómában szóbeli egyezmény jött létre, melynek szerinti szövege ismeretlen ugyan, de általában kedvezőtlennek ítélik meg a Kisantant szempontjából

Jugoszlávia nem hajlandó a Balkánon túlterjedő segélynyújtásokra

Bukarest. Saját tud. A *Dimineata* Belgrádba kiküldött tudósítója szerint *Delbos* heves harcot vívott *Stojadinovics*-sal. A jugoszláv miniszterelnök negatív álláspontra helyezkedett a francia politika aspirációival szemben. Ezt főleg azzal indokolja, hogy a mai helyzetben a háború végzetes következményekkel járhatna Jugoszláviára nézve: könnyen vezethetne az ország szétesésére. Azért Jugoszláviának mindent el kell követnie, hogy

szomszédaival, különösen Olaszországgal a legjobb viszonyban legyen. Ez még nem jelenti a Berlin-Róma tengelyhez való csatlakozást. Jugoszlávia történelmi küldetése az — *Stojadinovics* szerint — hogy a Balkánra korlátozódik. Nem engedheti meg magának, hogy a nagyhatalmak között ellentétkebe belekeveredjék. Általános európai háború esetén Jugoszlávia Franciaország mellett marad, addig azonban azt kívánja, hogy hagyják békében.

Póttörvény a pártok feloszlatásáról

A póttörvény növeli a szudétanémetek nyugtalanságát

Prágából jelentik: Politikai körök felháborodással fogadják a csehszlovák kormány legújabb törvényjavaslatát, mely a politikai pártok feloszlatóságának kimondását kizárólag a tartományi főnökségek hatáskörébe utalja. A tartományi főnök oszlathatja fel valamelyik politikai pártot, ha az megítélése szerint, veszélyes az államra.

Berlinből jelentik: A *Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz* szerint a cseh pártfeloszlatási novella még inkább megszorítja a különféle népesoportok még fennálló lehetőségeit, hogy egyenlő jogokért küzdjenek és szervezkedjenek. A német birodalommal való

megértés politikája a szudéta-németek sorsának figyelmen kívül hagyásával nem jöhet szóba.

DELBOS A CSEHSZLOVÁKIA MINDEN IRÁNYU FESZULTSEGERŐL TARGYAL

Prágából jelentik: Itteni beavatott cseh vélemény szerint *Delbos* prágai tárgyalásai során Csehországnak a Kisantant másik két államával, főleg Jugoszláviával, valamint Lengyelországgal, Magyarországgal és Németországgal való viszonya kerül szóba. *Delbos* elsősorban a cseh-német viszony tartós váltsága érdekli legjobban. A félhivatalos *Ceske Slovo* szerint *Delbos* egyenesen felveti a kérdést, nem lehetne-e Prága a béke hídjá Franciaország és Németország között

Beszélgetés a vonaton

Írta: Dr Debreczy Béla

Tépett felhők szürkés árnyékában, a Nagy-küküllő szűkrezabott völgyében, letarolt mezők között, egyhangú dübörgéssel törtet a vonat Udvarhelyről Segesvár felé. A karsutornyú kis falvak sűrű egymásutánban váltják fel egymást, fázósan huzódva meg a völgyben. A falvakban csend, a völgy keskenyszalagu síkjának „nadrágszj” földjein épenúgy, mint a termékenynek alig mondható, hegyekké magasodó dombos oldalakon szinte tökéletes a mozdulatlanúság. Ködös hideg ősz van, sőt tél, amikor már nyugovóra tért a termőföld s kis ablaku házaik falai mögött csendes egyhangusággal éli életét a nyár dolgozó méhe: a nép.

A vonaton is alig van utas.

Az egyik falu kis állomásán nehéz kézisomogok és kis katonaláda sulyával terhelt száll fel a III. osztályu kocsiba egy értelmes arcú, 35—40 éves utas. Kabátja holti posztó, de nadrágja már a székely házi darócból készült „harisnya”.

Csodálkozva látom, hogy székely utitársam bérletjeggyel utazik. Amikor aztán tört romántudással tulesik a jegyellenőrzésen és a számos csomag miatti rövid magyarázkodáson, megkísérlem bizalmába férközni.

Hosszúra nyúló beszélgetésünk kapcsán kitűnik aztán, hogy utitársam kereskedő, aki összegyűjti a Küküllővölgy egyes községeiben eladásra váró élelmiszereket s rendszeresen szállítja Bucurestibe. Vaj, turó, gyümölcs, szárnyasok, tojás a kézisomogokban és a podgyászoként vasutra adott kosarakban és ládáknak. Hetenként kétszer is vándorol be ezen az uton az áru a mérhetetlen gyomru fővárosba s a vételárnak és eladási árnak különbözeteiből a költségek levonása után is gyűl össze egymást sűrűn követő, apró tételekben a pénz. A pénz, amiből él, amiből ruházkodik a család s amiből „vékánkénti” vásárlásokkal évről-évre gyarapodik a föld.

— Évek óta járom a bucuresti utat — mondja utitársam. — Románul is utazásaim közben tanultam egy keveset. Nehéz mester-ség, de mégis megéri a fáradságot. Most rosszak a viszonyok, mert jó árban tudom ugyan eladni a beszállított „portékát”, de ujabban már a beszerzésnél igen drága árat kell fizetni. Mégis megkeresek hetenként 800—1000 leit. De volt jobb idő, amikor kétszerannyit is kerestem.

— Évekkel előbb például még 45 leit fizettem a vaj kilójáért, a következő évben már 48, majd 54 leit, a mult évben 59 leit, most pedig 65—67 le a vaj beszerzési ára. De így is lehet még eladni, lehet még mindig keresni. Egyes ókirályságbeli megyékben ugyanis nagy volt a szárazság, nincs takarmány s ezek a vidékek nem tudnak szállítani Bucurestinek. A mi árunk tehát kapós.

— De hát igen sokan vagyunk már, akik élelmiszerekkel kereskedünk. Magam legalább 20—25 embert ismerek a környéken, akik velem együtt járnak a bucuresti utat. Ezek mind venni, mind eladni akarnak. Hát így természetesen mindennek felmegy az ára.

— De azért nem mindenki jár szerencsésen ezzel a foglalkozással. A falumban három „vajgyár” is van s versenyeznek a magasabb

tejáruk ígéréseivel s a magamfajta szállítók közül sokan vállalják egész évre a mai magas árak adását. Mintha nem jöhetne jó esős idő majd májusban a szárazság miatt szenvedő vidékeken, mintha nem jönnének a nyári olcsó árak s az elhelyezési nehézségek. Hiába minden. Nem értik a dolgot.

Én mondtam, hogy tartsunk össze mi is, mert ha nem, előbb-utóbb baj lesz. De nem hallgatnak reám. Hát én itt is hagyom őket s más vidékre megyek árúért, mert nem akarok együtt tönkre menni.

— A gazdák, azok hasznát látják a versenynek. Kapósak is lettek a földek. Legutóbb is egyik szomszédfaluban 52.000 leiert adtak el egy 1.200 négyszögletes „kis” hold földet s a földek átlagára is 25.000 lei körül van.

— Itt sem gondolkodnak az emberek. Legfennebb kivételesen. Mert voltak, ha kevesen is, de olyanok, akik eladták földjüket ezen a környéken drága árért, s éppen olyan jó, sőt jobb földet vettek féláron, más, nem is távoli falukban.

— Egy azonban bizonyos. Akármilyen magasak is az árak, a földműves ember csak a maga földjéből nem boldogulhat. Vannak nagy gazdáink, akiknek 15, sőt 20 hold földjük is van s mégis szegényebbek, szegényesebben élnek, mint az az 5—6 holdas gazda, aki furással-faragással, kőművesmunkával, ácsmesterséggel, fuvarozással is foglalkozik, aki elmegy a maga falujából valami építési vagy favágási munkára, amikor csak gazdasága engedi. Mert a föld megadja az élelmet, de nem hoz pénzt a házhoz. Legfennebb annyit, amennyi kell az adóra s mieffélékre. Földvételre azonban a föld már nem ad pénzt.

— Ott van Agyagfalva, ott minden ember más foglalkozást is keres az ekén kívül. Sok köztük a kőművesmunkás, az ács s Bucurest-től kezdve az ország minden majdnem minden részében keresik a munkát. Vállalják a kereséért az idegenben létet, zsugorítják ott a banikat is. De jön is haza a pénz. Szinte azt lehet mondani, hogy nincs is a faluban szegény ember.

— A gazdaságnak ezért nem kell szenvednie. A férfi legyen otthon, amikor asszonyának nem való munkán van a sor. De dolgozzék más helyeken, ha otthon az asszony is elég. Én is itthon vagyok nyáron. De azért nem szakad meg a bucaresti üzlet. Nyáron megy a feleségem helyettem az áruval. Ismerik őt is már. gagyog is románul s felvált engemet a legnehezebb munkahetekben. No meg arra is telik, hogy egy fickó-szolgát beállítsak a gazdaságba a durvább munka végzésére.

— Már csak azért is jó, ha itthon vagyok nyáron, mert van két kaptár méhem — a tiszteletes urtól vettem — s úgy szeretném gyorsan szaporítani őket. A tiszteletes urnak már 28 kaptárja van s minden kiló mézért 40 leit kap. Miért ne lehetne nekem is? Hiszen kár, hogy a sok virág méze ott maradjon kihasználatlanul.

— Aztán nagyon szeretem a gyümölcsfákat. Több, mint 100 csemetét ültettem el eddig. Mert számítottam, hogy többet hajt, mint a buza. Tessék csak nézni, — mondja kimutatva az ablakon — itt is, ott is szántóföldek népesednek be gyümölcsfákkal, mert az emberek kezdenek okosodni.

— Nem mondom, nehéz az élet, dolgozni kell, ha meg akar élni az ember. De azért jut néha-néha idő arra is, hogy elmenjünk a

Minden karácsonyfán
„PETROVICI”
szaloncukor és bonbon csüngjön
legjobb — legolcsóbb
Főüzlet: Str. Alexandri 26 — 28.
Fióközlet: B-dul Reg. Ferdinand 6.

Az öreg nagymama igazán boldog.

— ha a kedvesei körében kávént ihatik. Boldogan mosolyogva mond „igen”, ha még egy csészével kínálják. Az orvos azt mondta, nyugodtan ihatik több kávént, ha az illatos, jóízű Kathreiner-ből és Valódi Franck-ből készül. És hogy a Kathreiner-ből és Franck-ből készített kávé mennyire olcsó, azt saját tapasztalatból tudja!

gazdakörbe. Rádióink is van s szeretjük a sok szép muzsikát. A legszebb? A legszebb a magyar nóta, a cigánymuzsika.

— Sokat nem panaszkodunk másként sem. Hiszen van baj itt is, ott is, de ha kedvébe járunk jegyzőnek, csendőrnek, e tudjuk kerülni a komoly kellemetlenséget. Nagyobb a baj a gyermekekkel.

Segesváron vagyunk már. Ezen a beszélgetésen, mint egy keskeny résen keresztül, bepil-

lanthattam a falu belső életébe, a vágyak, a törekvések tömkelegébe s megéreztem a népszunnyadó alkotóerejét, amely ösztönösen keresi a boldogulás útját.

Az est sötétjébe élesen vágunk bele a vilanylámpák vakító sugarai. A vonat megáll. Székelyem szalad a podgyáskocsinhoz, nehogy lemaradjon az áru a bucaresti vonatról, — mert ha nem vigyáz, nem lesz méhes, nem lesz gyümölcsös, nem lesz magyar élet a magyar rögön.

Új minisztériumot létesítenek a mezőgazdaságiparosítására

Az új minisztérium a tervek szerint már az újév első napjaiban megkezdí működését

Bucurestiből jelentik: Annak ellenére, hogy az utóbbi években világviszonyhatban is emelkedtek a mezőgazdasági termékek árai, ez az emelkedés még mindig nem éri el azt a fokot, hogy a romániai mezőgazda megtalálja számítását. Eddig több törvényes rendelkezés látott napvilágot, melyeknek célja az volt, hogy a mezőgazdasági termékek előnyösebb értékesítését támogassák. Ilyen volt a belföldi tekstitlenövények termelésének támogatásáról szóló törvény, aztán a belföldi nyersanyagokat feldolgozó iparágak támogatásáról szóló törvény. Az új Tatarescu-kormány külön tárcát szervezett a mezőgazdasági termékek ipari feldolgozásának irányítására, ennek feladata lesz az, hogy megteremtse a mezőgazdasági ipar alapjait. E tárca keretében fognak gondoskodni arról, hogy

kifejlesszék azoknak a mezőgazdasági nyersanyagoknak termelését, amelyek a mezőgazdasági ipar és általában a hazai ipar számára kitermelhetők

és számba jöhetnek.

Most van előkészítés alatt e minisztérium hatáskörének pontos megállapítása. Elsősorban ennek a minisztériumnak a hatáskörébe fog tartozni a már hozott és a mezőgazdasági termelés támogatásáról szóló törvénynek érvényrejtetése, kapcsolatban az ipari nyersanyagok termelésével, átvételével és árával.

Ez a minisztérium fogja tehát megállapítani például a cukorrépa átvételi árát, ugyan- csak ez fogja megállapítani a belföldön termesztett tekstitlenövények, szójabab és egyéb ipari mezőgazdasági termékeknek, átvételi árát is és az átvétel feltételeit. Ugy a termelőkkel, mint az ipari vállalatokkal ez a minisztérium fogja az idevonatkozó tárgyalásokat lefolytatni.

Az állati termékek feldolgozásának kérdése, a hús-konzervipar megalkotása, kiszélesí-

tése és így közvetve az állattenyésztés közeli érdekei is ennek a minisztériumnak hatáskörébe fognak tartozni.

Mindezekon kívül ezen minisztérium hatáskörébe kerül a gyümölcsértékesítés egy ága is, nevezetesen

a gyümölcs konzerválási iparnak nagyarányú kifejlesztése.

A gyümölcstermelés egyéb kérdései továbbra is a földművelésügyi minisztérium hatáskörébe fognak tartozni, azonban a gyümölcsfeldolgozás, a gyümölcskonzerválás eddig teljesen megoldatlan és elhanyagolt területe ennek a minisztériumnak lesz a hatásköre. Az ország egyike Közép-Európa gyümölcstermelésre legalkalmasabb államainak, rengeteg gyümölcs terem, de ebből vajmi kevés kerül értékesítésre. Rengeteg gyümölcs pusztul el, romlik meg nálunk, megy kárba különféle módon emellett nem lehet mondani, hogy a városok túl volnának halmozva gyümölcscsel. Az új minisztérium tervezete és elgondolásai szerint nemcsak a belső szükségletet lehet majd fedezni az országban termelt gyümölcsből, hanem kivitelre is jut elegendő.

A minisztérium

a pamut, len és kender termelését

olyannyira ki akarja fejleszteni, hogy a pamutfonalbehozatal terheitől lehetőleg teljesen mentesítse az országot.

Az új minisztérium a tervek szerint már az újév első napjaiban megkezdí működését.

Minden öntudatos magyar ember

erre a jelre szavaz!

A kétség semmi árnyéka sem fér

minőségükhöz és légius illatukhoz... Egyetlen feltétellel: vásároljon Lady gyártmányt mindenkor csak!

LEZART EREDETI ÜVEGCSEKBEK

Atól az óhajtól vezérelve, hogy megtartsa csorbítatlanul hírnevét és tekintélyét amelynek örvend, a Lady gyár minden eszközt megragadott, hogy gyártmányai ugyanabban a kiváló minőségben kerüljenek vevői kezébe, mint voltak abban a pillanatban, amikor a gyár laboratóriumai elhagyták. Épen ezért előnyösebb, hogy azokat eredeti üvegcsekben vásárolja, amelyek légmentesen vannak elzárva praktikus bakelit-dugókkal, mert ilyen módon bizonyos lehet afelől, hogy hamisítatlan készítményt vásárolt, kiváló minőségű kölnivizet, amely még a legkisebb változáson sem ment keresztül.

A Nankingból visszavonult kínai hadsereg délnyugat felé többszáz kilométernyire keres új védelmi vonalat

Kiu-Kiangnál rakott le aknazárakat. — Közép-Kina legnagyobb városában Hankouban kitört a menekülő rémület

Hankouból jelentik: Nanking és környéke (Pukau, Taiping) elfoglalása után a Jangese folyó mentén és a folyón tovább nyomulnak a japánok délnyugat felé. An-hui tartománya hamar hadszíntérré változik. A kínai menekülő hadsereg itt keres magának védelmi támpontokat, azonban minél messzibb Nankingtól, hogy ideje lehessen erősebb összpontosításra. Hogy a japán hadihajók előhaladását megakadályozzák, Kiu-Kiang városnál raktak le a kínaiak aknazárakat. (Kiu-Kiang a Jangese folyó mellett 400 kilométernyire van Nankingtól délnyugatra).

Kinkiangtól északnyugatra, de szintén a Jangese folyó partján, körülbelül 200 kilométerre van Hankau. Közép-Kina egyik legnagyobb folyami kikötővárosa és legfőbb kereskedelmi központja. Lakosainak száma 800 ezer főnyi. Itt a Nanking japán elfoglalása óta a kínai hatóságok arra szólították fel a lakosságot, hogy hagyja el a várost. Mikor híre jött, hogy a japán hadihajók a Jangese folyón minden kínai akadályozást legyőzve haladnak a folyam felső irányában, vagyis nyugat felé, Hankou kiürítése mind izgatottabbá változott. A birodalom belseje felé induló vonatok és hajók túl vannak terhelve menekülőkkel, s nagy a rémildőző hangulat.

A külföldi diplomáciai képviselők részéről a japán és kínai külügyi hatóságokkal tárgyalások indultak, hogy Hankou területén egy biztonsági zónát állapítsanak meg.

DÉLKINABAN IS HADMŰVELETEKET KEZDENEK A JAPÁNOK.

Honkongból jelentik: A japánok most

már Dél-Kinára is kiterjesztik a hadműveleteket. 50 ezer japán katona van utban Kanton

Csang-Kai-Sek tábornagy kiáltványt intézett Kina lakosságához.

Londonból jelentik: Kina londoni nagykövetsége közölte a nyilvánossággal annak a kiáltványt tartalmát, amelyet Csang-Kai-Sek intézett Kina lakosságához. A kiáltvány haugoz-

Angol jegyzék Japánhoz az angol hajókat ért támadások miatt

Londonból jelentik: Az a jegyzék, amelyet az angol kormány szerdán a japán kormányhoz intézett, bevezetésében hangoztatja, hogy a Vuhunál és Nanking közelében december 12-én az angol hadihajókat és kereskedelmi hajókat ért támadások igen súlyos kérdéseket vetnek fel. A jegyzék hosszasan leírja a támadások részleteit és hangoztatja Hasimoto japán ezredes kijelentését, amelyet a tiltakozó angol parancsnok előtt tett s amely szerint az angol hajó lövetése tévedés műve ugyan, de parancsa van, hogy lövessen minden hajót a folyón. Hasimoto később határozottan kijelentette, hogyha bármely hajó megmozdulna, vagy elindulna, azonnal lőnek rá minden tiltakozás ellenére.

Megemlíti a jegyzék, hogy a Nanking körül kijelölt biztonsági körzetben japán repülőgépek három rendbeli bombatámadást intéztek angol hajók ellen és ezek között volt a „Scarab” és a „Cricket” is. Az angol kormány örömmel vette tudomásul Hirota december 14-iki jegyzékét, mely hangoztatja, hogy azonnali intézkedések történtek hasonló esetek

felé, mely határos Hongkonggal. Szerdán nagyobb repülőraj támadást intézett a Hongkong közelében fekvő Csuncsun város ellen. A bombák főleg a vasúthidak és rádióállomások ellen irányultak. A bombázásnak a Hongkong-Kanton közötti vasútforgalom megakadályozása a célja. A japánok már hetek óta repülő-támadásokkal próbálkoznak, hogy a Hongkongból Kantonba irányuló hadianyag-szállítást lehetetlenné tegyék. Bizonyosra veszik, hogy a japán hadműveletek legközelebbi célja Kanton elfoglalása lesz, mert akkor könnyen ellenőrizhetik az egész Kvantung tartományt, mely Dél-Kina leggazdagabb vidéke.

tatja, hogy Kina folytatja az ellenállást és a harcot Nanking eleste után is, még szívósabban, mint eddig. Nanking kiürítését — úgy mond — a kínai hadvezetőség rendelte el.

megakadályozására és hogy a japán kormány a felelős személyeket kellő elbánásban részesíti és illő kártérítést fizet. Megállapítja azonban az angol kormány, hogy a japán jegyzék nem említi az angol kereskedelmi hajókat és éppen ezért biztosítékot kér arra, hogy a jegyzékben mondottak ezekre a támadásokra is vonatkoznak.

Az angol kormány tudomásul veszi azt a kijelentést, hogy a felelős személyek kellő elbánásban részesülnek. Az angol kormány meggyőződése szerint csakis az illető támadásokért felelős személyek méltó megbüntetése lehet az egyetlen módszer, amellyel további támadásokat meg lehet akadályozni.

Az angol jegyzék azután felsorolja az összes eddigi incidenseket és azokból azt a következtetést vonja le, hogy a japán kormány által a támadások megakadályozására tett lépések nem érték el a kívánt célt és az angol kormány most kénytelen kérni, közöljék vele, hogy valóban olyan rendszabályokat hoztak-e, melyek határozottan végetvetnek a felpanaszolt incidenseknek.

A biborosi testület öt új tagja

December 13-án titkos konzisztórium volt a Vatikánban. A biborosok testülete öt új tagot nyert és így a testület ma 69 tagot számlál. Ezek közül 40 olasz és 29 külföldi. A külföldiek között van 6 francia, 3 spanyol, 4 amerikai, 3 német, 2 cseh, 2 lengyel, 1 argentinai, 1 brazilai, 1 kanadai, 1 angol, 1 magyar és több távolkeleti biboros. Az új biborosok között vannak a Szentatya egykori munkatársai: Msgr. Pizzardo, aki Varsó-

ban nunciusi titkára volt és Msgr. Pellegrinetti, aki a Vatikán-könyvtár prefektusának volt hűségese támogatója. Meglepetés volt Msgr. Gerlier, lyoni érsek kinevezése, mert mégcsak júliusban lett érsek és Gallia primása. Msgr. Gerlier, a világháború egykori vitéz katonája rövid idő alatt az egyházi pályán legnagyobb méltóságaira emelkedett. Az új biborosokról a következőkben röviden tájékoztatjuk olvasóinkat:

Pizzardo bíboros

Ha Msgr. Pizzardot jellemezni akarjuk, akkor a legrövidebb és egyben a legteljesebb méltóság ez: ő a katolikus akció, IX. Pius pápa nagy gondolatának, előharcosa. A Szentatya hű segítőtársát és megértőt talált benne nagy eszméje megvalósításában. Elsősorban Olaszországban, ahol hármás rétegződésű hatalmas alkotás hirdeti szervezőképességét: az olasz katolikus férfiak szövetsége, az olasz katolikus ifjúsági szervezet és az egyetemi ifjúság szervezetei, mind a három a megfelelő nőszövetséggel és egyesülettel. Msgr. Pizzardo volt kezdetétől fogva ennek az alkotásnak a lelke, mint az olaszországi katolikus akció általános egyházi irányítója. Ha egyszer megírják a katolikus akció történetét, annak a katolikus akciónak, amely az új idők egyházi viszonyaira jellegzetes bélyeget ütött, akkor külön lapot kell szentelni Pizzardo bíboros kezdeményezéseinek. Ő ugyanis már XI. Pius pápaságának első éveiben, az 1923-ban megtartott génuai kongresszuson kifejtette a papság tevékenységét kiegészítő világiak apostolkodásának programját. Ezen dolgozott ő nagy hozzáértéssel és buzgósággal tízenöt éven keresztül. Tudjuk, hogy milyen csodálatos eredményeket ért el a kato-

likus akció Olaszországban és másutt is. Azonban ez nem ment könnyen és főképpen megpróbáltatás nélkül. Megnemértésben és üldöztetésben is volt bőven része.

Msgr. Pizzardo életében a diplomáciai tevékenység nem kisebb az apostolkodásnál. Ifjúkorának körülményei is a közjogi tevékenységre készítettek elő. Savonában született 1877-ben. Családja közigazgatási pályára szánta. Azonban a Gondviselés nagyobb és szentebb munkatereit jelölt ki számára. Nagyon gondos egyházi képzés után, alapos egyházi tanulmányok után került az államtitkársághoz, ahol Merry del Val, Gasparri és Pacelli bíborosok keze alatt bontakozik ki alkotó és szervező tehetsége. A lateráni egyezmény után, amelynek csendes, de nagyon fontos munkása volt, a rendkívül egyházi ügyek kongregációjának titkára lett és Pacelli bíboros 1930-ban püspökké szentelt. Ugyanekkor kapja meg a niceai címzetes érseki méltóságot is. Most, amikor a világ legtekintélyesebb testületének, a biboros kollégiumnak a tagja lett, elmondhatjuk, hogy méltó helyére került, hogy csak díszére és előnyére fog válni a biboros testületnek.

Pellegrinetti bíboros

Msgr. Pellegrinetti bíborossága XI. Pius pápa életének legszebb és legmegindítóbb napjait eleveníti fel. Ha szabad így mondani, az ő szerencséje Msgr. Ratti varsói nunciusságával kezdődik, akinek a varsói szereplése után a milánói rövid idő csak híd volt Szent Péter székéhez. Msgr. Ratti nincs egyedül Lengyelországban. Valaki, mint egy jó eszellel, mellette van és támogatja a megpróbáltatásokban (mert bőven volt része ezekben!), együtt örül vele a sikereknek, vállalva végül vele a munkát: egyezőval bajtársa volt. Ez Msgr. Pellegrinetti. Ő az, aki a Szentatya életírói számára oly becses adatokat szolgáltat éppen a varsói nunciusság idejéből.

Msgr. Pellegrinetti ír le részleteket a jövőendő pápa varsói életéről. Küzdelmes, kemény élet és munka körvonalai bontakoznak ki ezekből. Azonban azt is megérezzük ezekből az írásokból, hogy a nunciatura titkára is ezt az életet éli és sorsa egy a mesterével.

Ermengüld Pellegrinetti Camaioreban született 1876-ban. 1898-ban szentelik pappá. Nem sokára kanonok lesz. Ezután lehetővé válik számára, hogy levéltári, történelmi kutatásokat végezzen, amire mindig különös hajlandóságot ér-

zett. Így látogatta sorra a nagy könyvtárakat, az Ambróziánát, főképpen pedig a vatikáni könyvtárt, ahol Msgr. Ratti könyvtárigazgató bizalmát megnyeri. Msgr. Ratti, mélyenlátó lélekűvér és emberismerő felismeri benne a kitartó munkára alkalmas acélotzó jellemet.

A világháború alatt don Pellegrinetti teljesíti háborús kötelességét. A háború vége felé leszerel és a Vatikán Varsóba küldi Msgr. Ratti mellé, ahol a germán és szláv nyelvek megtanulásánál elárult hajlamossága nagyon megkönnyíti feladatát. 1922-ben a jugoszláv nunciaturán třeese-des van. XI. Pius megválasztása után Msgr. Pellegrinetti azonnal jugoszláv nuncius lesz azzal a küldetéssel, hogy a konkordátum töviseit útjait egyengesse. Az egykori varsói udítore az őt jellemző buzgósággal és komolysággal fog a rábízott munkához. Hozzáfog a szerb nyelv megtanulásához. A konkordátumos tárgyalások folyamán sokat érintkezik Sándor királlyal. Az alapos munka következménye azután az a kidolgozott konkordátum, amely a jogászok szerint minden tekintetben tökéletes.

A jugoszláv Szkupstina 166 szavazattal 128 ellen júliusban fogadta el. Eközben megindult az

ortodoxia harca a konkordátum ellen, ami a Szentatya által való keresztülvitelt megakadályozta. Azonban Msgr. Pellegrinetti munkájának értéke így sem veszt a súlyából. Most pedig Msgr. Ratti régi varsói titkára, XI. Pius tanácsadója lett a biborosok testületében.
(Második közlemény következik.)

„Mióta beteg?” Dr Schmidt Béla előadása az Erdélyi Muzeum Egyletben

Kolozsvár. Saját tud. Az Erdélyi Muzeum Egylet népszerűsítő előadásorozatában kedden délután dr Schmidt Béla marosvásárhelyi orvos: „Mióta beteg?” címmel tartott előadást. Azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy a mindennapi életben a betegség kezdetét összekapcsoljuk kellemetlen érzés, fájdalom és beteges tünet fellépésével, pedig a betegség kezdete, eltekintve a balesetektől és mérgezésektől, ritkán esik ezzel össze. Allitását érdekes példákkal és tényekkel igazolta az előadó, hogy nemcsak a fertőző betegségek, hanem más bajok is rövidbb-hosszabb ideig észrevétlenül lappanganak az emberi szervezetben. Például során kitért a rákra, a szívbetegségekre, a tuberkulózisra, amely utóbbinál annak legmodernebb, tudományos, meglepő tényeit behatóan ismertette. Majd a lappangó betegségek során az átöröklés kérdéséről emlékezett meg. Itt az orvostudomány legújabb ágaról: az öröklés kórtanról adott kimerítő felvilágosítást.

Előadásának többi részén Schmidt dr megemlékezett a hormon és vitamin zavarokról is és ezekkel támasztotta alá azt a tényt, hogy a betegségek is fokozatos fejlődésük során válnak csak érzékelhetővé.

Az előadás végével az elmondottakból azt a gyakorlati hasznos tényét állapította meg, hogy ismeret szerzésre és az életfolyamatok megismerésére kell törekednünk, ha a betegséget már csirájában akarjuk elfojtani. Hangsúlyozta a háziorvosi rendszer nagy, gyakorlati jelentőségét és rámutatott arra, hogy az egészséget megóvni könnyebb, mint egy betegséget gyógyítani.

Schmidt Béla dr előadását mindvégig nagy figyelemmel hallgatta a közönség, amiből kétségtelenül meg lehet állapítani, hogy az Erdélyi Muzeum Egylet hasonló előadások tartásával nagymértékben hozzájárul a kisebbségi egészségi kultúra fejlődéséhez és terjesztéséhez.

Mái, vese, epe

Idült (krónikus) gyomor- és bélmegbetegedések, ideges fejfájás, álmatlanság, hányinger, hányás, szédülések, SAVTULTENGES esetekben az amerikai gyógynövényekből készült világhírű

GASTRO D.

szép eredményeiről a világ orvosi szaktekintélyei hosszú cikkekben számoltak be orvosi szaklapokban.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Sztalinról

Ki hajlandó a párt érdekében aljas és undorító cselekedetet is elkövetni? — kérdezte egyszer Lenin.

Egy szögletes arcú, lógó, fekete bajszú ember lépett elő. Szürös szemében mindenre elszántság látszott s szöges kozakosizmáinak lépése alatt megnyikkant a föld.

Bármire hajlandó vagyok, — mondotta megfontoltan.

Lenin mosolygott.

— Nagy dolgról van szó. Eddig nem ismeretek. Tettél már valamit, amivel bizalmat keltetesz magad iránt?

— Igen. Kérdezősködő az elvtársak között Kobárol. En vagyok. Tizennyolc éves koromban kicsaptak a tífiszi papi szemináriumból kommunista iratok terjesztése miatt. A társaim, akik velem együtt olvasták a te könyveidet, azt hitték, hogy ép bölrel menekülnek. De én elárultam őket. Feljelentettem. Tizenegy embert szereztem ezzel a pártnak. Őket is kicsapták és nem maradt más választásuk, minthogy kitarstsnak mellettünk.

Lenin összevonta szemöldökét: — Az árulás valóban a legaljasabb dolog. De lehet, hogy neked volt igazad s valamikor te leszel a mindenre képes acélemler — Sztalin. — akire a pártnak szüksége van.

Leninnek igaza volt. Az acélemler, Sztalin ma milliók élete és százmilliók szenvedése árán úr. Hatalma nagyobb, mint a legféltettebb cároké volt.

A georgiai Gori városából indult el 1879-ben. Dsugasvili József volt a neve. De apja a csizma-

diamester, rövidesen Georgia fővárosába, Tifliszbe költözött. Fiát az ottani népiskolába iratta be. A gyerek tanulás helyett jobban szeretett az utcán csavarogni. Verekedős, erőszakos természetével hamarosan közismert lett s az utcai gyerekektől Zozo becenevet kapott.

Van a tífiszi utcáknak egy emberspecialitása, a kintó. Egy különleges csirkéfogótípus, zsebmetsző és kocsmáénekes, pletykahordó és írástudó, gangster és humorista egy személyben. Alvóhelye az utca. Kintónak lenni minden tífiszi gyerek álma, de a kintók zárt kasztot alkotnak és nehezen vesznek be maguk közé új embert. Dsugasvili Zozónak sikerült. Ez volt a vörös diktátor pályájának első állomása.

Edeapja sohasem tudott megbékülni fia életével. Urat akart belőle nevelni mindenáron. Felhasználva magasabb körökben levő összeköttetéseit, kijárta, hogy fiát a tífiszi papi szemináriumba felvegyék.

Zozo nem szivesen ment, de apja hajthatatlan maradt és bekísérte a papi szeminárium komor falai közé.

A fiú sohasem végezte el ezt az iskolát. Tanulmányaiiban lassan haladt, mert már a második évtől kezdődően egészen más dolgokon járt az esze. Összeköttetésbe került a kommunistákkal, propagandafüzeteiket olvasott és terjesztett társai között. Három évig folytatta ezt a kettős életet, míg a vezetőség rájött és kicsapták a szemináriumból. Ő pedig elárula és magával rántotta barátait.

A szemináriumból való kicsapás után indult el Sztalin a forradalmi életpályán. Hamis neven bükkálva, többször elfölve és megszökve, a legváltozatosabb cselekmények tarkítják életét.

Az első lépéseket a tífiszi kommunista pártba tette meg. Ott kapta a Koba nevet, amit a háború kitöréséig használt. Csak akkor kezdte el Lenin kijelentése alapján a Sztalin nevet használni.

Tifliszben teljes erővel vetette bele magát a forradalmi mozgalmakba. A forradalmi tevékenység miatt 1901-ben adták ki Sztalin ellen az első elfogatási parancsot. Sikerült elmenekülnie Batumba, ahol befurakodott az olajinómító munkásai közé és ott folytatta tevékenységét. 1902 május 1-én egy utcai tüntetésnél elfogták és Szibériába deportálták. Egy év múlva onnan megszökött.

A szökés után Sztalin ismét Tifliszbe tért vissza. Akkor már Georgia, sőt egész Kaukázus át volt itatva a forradalom szellemével. Sztalin lapot alapít és 1905-ben már nyílt lázadást szervez. Fegyveres utcai harc tör ki s az eredmény többszáz halott és Sztalin menekülése. Hónapok múlva újra visszatér. Első dolga, hogy merénylőket követ el Grjásnoff rendőrőrnök ellen. Egy fiatal kommunistával együtt belopózik Grjásnoff villájának kertjébe s lesből bombát dobtak a mitsem sejtő áldozatra. A rendőrőrnök szörnyethal, a fiatal kommunistát elfogják és később kivégzik. Sztalin ép bölrel üseza meg. Elvegyül a hirtelen összeverődött tömegben, pipára gyujtva nézdegél, majd közönyösen tovább megy, mintha semmi köze sem volna a történetekhez.

1907. A földalatti szervezkedés már az egész Oroszországot behálózza. A georgiai kommunista párt állandó összeköttetésben van egyrészt a pétervári központtal, másrészt a különféle emigrált vezérekkel. Leninnel és Trockijjal. Titkos nyomdákat szerveznek, éjszakai összejöveteleket tartanak, új sejteteket építenek ki. Nagyiparosoktól, földbirtokosoktól, kereskedőktől, íróktól kapnak

Az Egyesült Államok demokratái a hadüzenet jogát ki akarják venni a népszavazás alól

Hull államtitkár ellenzi az indítványt

Washingtonból jelentik: Hull külügyi államtitkár a szerdán este tartott miniszteri értekezleten éleszerütlennek és gyakorlatiatlannak mondotta a demokratáknak azt az alkotmánymódosító indítványát, hogy a szövetségi kormány ne üzenhessen hadat előzetes népszavazás nélkül. Hull utalt arra, hogy az Egyesült Államok alapelve: távol tartani magát minden háborus bonyodalmaktól.

Ieltékes körökben nagyon valószínűtlennek tartják, hogy a demokraták indítványa elnyerje a képviselőház kétharmad többségét.

Németországban 1200 politikai fogolynak adnak karácsonykor közkegyelmet

Berlinből jelentik: Itteni politikai körökben híre jár, hogy a napokban amnesztiaszerű rendelet jelenik meg, amely karácsonykor 1200 politikai fogolynak adja vissza a szabadságát. Nem éleszerütlenti közkegyelemről van szó, mert az illető személyek nagyrészt bírói ítélet és vádemelés nélkül, gyűjtőtáborban élnek. Vannak köztük kommunisták és szocialisták. Arról állítólag nincs szó, hogy a katolikus egyházi személyeket is érinti a rendelet, bár ezek ellen megtörtént a vádemelés, vagy jogerős bírói ítélet alapján vannak fogságban.

Flandin hazaérkezett Berlinből

Németországi megbeszélései eredményéről tájékoztatja Chautemps miniszterelnököt

Párizsból jelentik: Flandin volt francia miniszterelnök a német fővárosban tett látogatásáról visszaérkezett Párizsba. A sajtó képviselőivel közölte, hogy személyesen fogja tájékoztatni Chautemps miniszterelnököt németországi útján szerzett benyomásairól. Berlinben — ugymond — a francia-német viszonyt teljes egészében megtárgyalta, de hangsúlyozta, hogy utazása szigorúan magánjellegű volt. Megállapította, hogy a nemzetközi politika legfontosabb kérdéseiben pillá-

natnyilag nézeteltérés áll fenn a két állam között. A közvetlenül érdekelt két kormánynak és két népnek a dolga, hogy a legnagyobb komolysággal megfontolják, milyen kölcsönös engedmé-

nyeket tehetnek a béke érdekében. Németországban éppoly nagyon kívánják ezt, mint Franciaországban. Igaz ugyan, hogy más alapon és más eszközökkel.

pénzt a párt céljaira.

De egyszerűen ez a forrás bedugul. Amikor a kapitalisták látják a forradalmi jelenségek fellángolását, észbe kapnak s megvonják a támogatást. Krassin, a párt kincstárnoka, arra az ötletre jut, hogy a bolsevikiek kössenek gazdag házasságokat és a hozományt szolgáltassák be a pártkasszába.

Az üzlet megindul. De rövidesen csöddel végződik. Egyik kommunista, akit ugyancsak a párt juttat gazdag menyasszonyhoz, megtagadja a hozomány beszoállítását. A pártbíróóság halálos fenyegetéssel kényszeríti rá. De ugyanakkor Lenin utasítására beszüntetik a további házasságközvetítést.

Új módszerek következnek. Lenin találja ki. Az új módszer: a rablás. Megállapítják, hogy a kommunista párt a magántulajdon teljes kisajátításának álláspontján van. Amíg hatalomra nem kerülnek, önhatalmilag fogják végezni a kisajátítást. Az expropriáció szóból ex-nek nevezik ezt a műveletet, amely útonállással, betörésekkel és gyilkosságokkal szerzi meg a pénzt a párt javára. Kaukázus legsötétebb rablóbandáinak válogatott embereiből verbuválták össze a hordát, amely utasításra pontos adatok alapján hajtja végre műveletét. A banda vezérévé Sztalint nevezik ki.

1907 június 13. A legnagyobb ex, amelytől nemcsak Oroszország visszhangzott, hanem az egész világsajtó.

Sztalin már előzetesen megkapta a pontos adatokat: Pétervárról nagy állami pénzzállítvány megy Tifliszbe. Elkészülnek a haditervek s az érkezés napján Sztalin és alvezére, Kamó, együtt ülnek a kocsmában, néhány sötétkinézésű banditával. Féltilkor egy nő bedugja fejét egy

kocsmaján és zsebkendőjével int. Sztalin bólint, fizet és a társaság távozik.

Tiflisz utcáin csendesen hajt egy kocsi az állampénztár pénztárnokával és ellenőrével. Előtűk a börténkában a pénzzállítvány. Mögöttük másik kocsiiban felfegyverzett titkos rendőrök ülnek. Kétoldalt kozákok lovagolnak.

Háromnegyed tízkor a főutcából mellékutcába fordul a kocsi. Sumbatoff herceg palotája elé ér. S ekkor a háztetőről jól irányzott hatalmas bombát dobnak. Óriási robbanás, a pénztárnok és az ellenőr teljesen szétrozsoltan fordulnak le a kocsiról. A csodálatosan sértetlen lovak tovább vágatnak. Mérheterlen pánik, lövöldözés és riadt menekülés. Az elragadt lovak lábaj elé újabb bomba hull, a kocsi lángbaborul. De ekkor hirtelen egy mellékutcából kozák tisztí uniformisba öltözött alak vágat lóháton. A kocsihoz rohan, lakapja a bórondót és néhány lövést adva le, villámgyorsan távozik.

Ötven halott és súlyosan sebesült maradt a tifliszi utcán. És a pénzesbórondó védkép eltűnt, 311 ezer rubelt kitevő tartalmával.

A bombavető Sztalin volt, a kozáktiszt Komó.

A rablásnál talán még nehezebb volt a nyomok eltüntetése, illetve a pénz elrejtése. Mert az az esemény híre határtalan megdöbbenést keltett. A világlapok oldalas tudósításokat közöltek s a cári hatalom egész rendőrségét mozgósította. De semmi nyomot nem sikerült felfedezni. Sztalin mestermunkát végzett. Megtalálta a helyet, ahova a hatalmas összeget elrejtetni lehet.

Volt Tiflisznek egy csillagvizsgáló obszervatóriuma, amelyben a világtól és az élettől visszavonultan élt egy öreg professzor. Éjszakánként meneszlatói mellett ült, a csillagok járását figyelve és fogalma sem volt arról, mi történik a

külvilágban.

Az ő hálószobájába surrant be Sztalin Komóval együtt, éjszakának idején. Felválták a szalmazsákokat, elhelyezték a bankjegyeket, újra bevarrták s nyugodtan távoztak. Szegény öreg tudós nem is sejtette, hogy a következő hónapokon át a világ legértékesebb szalmazsákján pihente ki a csillagvizsgálás fáradalmait. És a rendőrség természetesen mindenütt kutatta a pénzt, csak az öreg tudósnál nem.

Hónapok mulva, amikor az izgalom lecsillapodott, Sztalin és Komó hasonló úton visszalopták az összeget. Sikerült Pétervárra eljuttatni s most már csak a forgalombahozatal okozott némi gondot. Mert a túlnyomórészt 500 rubelesekből álló pénzeszeg sorszámaint nyilvántartotta a rendőrség.

Krassinak, a párt pénzemberének azonban ez sem okozott nagy gondot. Fehér Fáni, a bolsevik párt rajzolója ügyesen meghamisította a bankjegyek sorszámain. Megkezdődött a forgalombahozatal részint Oroszországban, részint külföldön.

Nem is volt vele semmi baj, csak a párt egy francia emigránsa, Wallach fizetett rá. Észrevették a sorszákok hamisítását s a párizsi rendőrség lefűlelte és börtönbe zárta az emigránst, akit egyébként az orosz bolsevisták egymás között apuskának csúfoltak.

Ez az ember éppen tavasszal járt Párizsban. De a rendőrség kínos gonddal óvakodott arról, hogy a harminc év előtti incidenst észbe juttassa. Ellenkezésképp: Díszkordont vontak, az egyenruhás rendőrök feszesen tisztelgtek s a dektívek mély hajlongással fejezték ki meghatódottságukat. Mert a látogatót most már nem hívják apuskának, sőt Wallachnak sem, hanem Litvinovnak, — és ő a Szovjet külügyminiszter.

Az Országos Magyar Párt választási mozgalmi

Udvarhely megye székhelyén Bethlen György gróf pártelnök nagyfentosságú programbeszédet mondott. A széke-y-földi sokszázados demokráciát méltatta

Székelyudvarhelyről jelentik: A Magyar Párt udvarhelyi tagozatának választási ülésén gróf Bethlen György, az Országos Magyar Párt elnöke is részt vett. Nagybbs beszédet mondott, melyben szóvátette, hogy a demokrácia üres jelszavával akarnak a székelyek közt maszlagolni. A Székelyföld pedig éppen arról nevezetes, hogy

amikor a nyugati országokban még nem volt demokrácia, a demokrácia intézménye itt már sok évszázad óta élt. A demokrácia a teljes jogegyenlőség, teljes mértékben érvényesül a székelység és a székely intézmények életében. Nincs szükség tehát arra, hogy a székelység másoktól vegyen leckét a demokráciáról.

Mindezeket azért mondja el, mert a magyarság vezetőit gyakran érik olyan vádak, mintha eltávolodnának a demokrácia eszményeitől. Nem az a fontos, ki hányszor mondja ki ezt a szót: demokrácia, hanem az, hogy ennek szellemében cselekedjék. Senki becsületesen nem állíthatja, hogy a Magyar Párt nem a kisemberek, a vérfelmére szorulókat érdekeit képviseli. Legutóbb is, mikor az arányszámok hangoztatásának lábra-kapásával súlyos veszedelmek fenyegették az érdelei magyarság megélhetését,

a Magyar Párt volt az, mely segítségére sietett a gyengéknek, a kisembereknek és közbenjárásának meg is volt az eredménye: százezrek kenyere mentette meg. A Magyar Párt védte a csiki magánjavak ügyét is, mely szintén kizárólag csak kisembereket érint.

Súlyos harcokat fejt ki a Magyar Párt a magyar iskoláztatás terén is, mely szintén az egyszerű néprétegek legfontosabb érdeke. A nép anyanyelvének a megőrzése és művelése a legfontosabb néprédek, tehát a demokrácia legelső követelménye.

AZ ALDEMOKRATÁK ELLEN.

Bethlen György gróf ezután beszélt a magát demokratának hirdető Nemzeti Parasztpárt magatartásáról. Utalt arra, hogy ez a párt is az ország másfajta népei rovására hirdeti a román gazdasági és szellemi terén való előnyben részesítést, tehát nem őszinte, mikor a jogegyenlőségről beszél. Eppen a székely vidékekre nézve ez a párt a visszarománosítás programját is vallja. És ugyanez a demokráciát hangoztató párt egyezséget kötött a választásokra olyan pártokkal, melyeknek eszménye a diktatura s amelyek szerint a parlamentarizmus felesleges. És vajon azok a magyarok, akik betecsimpaszkodnak ebbe a nagy román pártba és azt hirdetik, hogy minden magyarnak kötelessége a Nemzeti Parasztpártot támogatni, mit cselekedtek, amikor a magyar tömegeknek segítségre volt szüksége? Mialatt a Magyar Párt a kisemberek érdekeit védte, ők Genfben nem panasszal fordultak, hanem üdvözlő táviratot küldtek Titulescunak! Magyarország belügyeibe avatkoztak, holott azok egyáltalán nem tartoznak rájuk. Párizsban és egyébütt magyarországi testvéreinket rágalmazták, róluk itélkeztek.

Bethlen György végezetül hangoztatta, hogy eredményt csak akkor lehet elérni, ha ellenfeleink nem gyöngeséget, hanem erőt tapasztalnak a magyarság részéről. Ez a választás a mi számunkra nem azt jelenti, amit a többi pártoknak jelent. Eredményeiről nem lehet előre be-

szélni, mert azokba sokféle körülmény beleszól. Ha azonban olyanok lesznek a körülmények, mint a régebbi választásokon, akkor nekünk nem is fontos a számbeli eredménye, hanem az a fontos, hogy együtt maradjunk. Ez a gondolat, az egység gondolata kell, hogy áthasson minden magyart most is és a választás után is.

WILLER JÓZSEF A RENEGATOKRÓL. MIKÓ IMRE AZ IDŐS ÉS AZ IFJÚ NEMZÉDKRÓL.

Gróf Bethlen György után Willer József dr képviselőjelölt mondta el programbeszédét. Beszéde során heves szavakkal bélyegezte meg a renegátokat és példákkal mutatott rá

A belügyminiszter elrendelte, hogy minden falusi választónak kézbe kell juttatni a szavazó-igazolványát

Igen sokan vannak olyan falusi választók, akik különböző okok miatt nem tudták megkapni szavazó igazolványukat. A belügyminiszter most rendeletet adott ki, amely szerint az át nem vett igazolványokat a törvényszékek kiküldik a jegyzőknek s azoknak kell kiosztaniuk a választók között. A jegyző a még ezután is visszamaradt választói igazolványokat, köteles huszonnégy órával a választás napja előtt visszaküldeni. Eze-

ket az igazolványokat a szavazókörzet elnöke magával viszi, a választás napján kiadja a jelentkezőknek.

Minden öntudatos magyar ember

X

erre a jelre szavaz!

Mikó Imre dr mondotta el ezután programbeszédét, melyben az ifjúság szerepéről beszélt. Rágalmak minősítette azt az állítást, hogy szakadék tátongana a két nemzedék között. Figyelmeztette a magyarságot, hogy ez a választás számunkra nemcsak választás, hanem hitvallás és népszámlálás.

Még több felszólalás hangzott el, majd Jónádál Gábor dr elnök zárószavaival fejeződött be a lelkeshangú gyűlés.

Nagysikerű választói gyűlések Bihar megyében Dr Soós István magyarpárti listavezető programbeszéde Biharpüspökiben

Szerda délután 5 órakor a biharmegyei Magyar Párt választási bizottsága Biharpüspökiben tartott közgyűlést, amelyen ismertették a párt programját és dr Soós István, a Magyar Párt listavezetője mondotta el programbeszédét. A gyűlésre a község apraja-nagya felvonult és lelkes hangulatban fogadta a központ kiküldötteit. Balajthy Jenő református lelkész, a tagozat elnöke mondott megnyitó beszédet, mint a püspökiek régi ismerőset üdvözölte dr Soós Istvánt, a megye listavezetőjét. Dr Soós István közel egy óra beszédében fejtette ki azokat a küzdelmeket, amelyeket a Magyar Párt parlamenti csoportja és annak elnöke gróf Bethlen György folytatott a magyar földműves osztály munkásság és iparosság érdekében, majd ismertette a magyar képviselők programját, amelynek sarkalatos pontja a magyar földműves osztály érdekeinek minél hathatósabb megvédése.

— Ilyenkor választások minden többségi párt magyar testvérenek szólít bennünket — mondotta dr Soós István — szavazatainkat kéri, eljönnek a magyarok falvakba, holott mi soha nem megyünk románok által lakott falvakba. Azt kérjük, hagyjanak minket most is magunkra, ahogy a választások előtt nem volt egy szavuk sem érdeklünkben, hagyják a magyarságot hogy öntudatosan vonuljon fel a maga jogainak kiharcolásáért, amellet a párt mellett, amely a magyarság minden rétegét magában foglalja.

A képviselőjelölt nagy tetszéssel fogadott beszédét után Daróczy Kiss Lajos hírlapíró beszélt, aki a választások történelmi fontosságát tárta a hallgatóság elé.

Dr Borbély Lajos központj kiküldött lelkes hangú felhívása után a községi tagozat tisztújítást vitte végbe. Elnökke egyhangú lelkesedéssel ismét Balajthy Jenő református lelkész, ügyvezető elnökké Halász Imrét, alalelkökké

Csiki Károlyt, Haraszti Imrét és Kocsis Józsefet választották meg. A mindvégig felemelő hangulatú és a magyar egységet kihangsúlyozó gyűlést Balajthy Jenő református lelkész szavai zárták be, aki kihangsúlyozta, hogy amikor a magyarság saját képviselőjére adja le szavazatát, akkor állampolgári kötelességét, de fajaival szemben való kötelességét is teljesíti. Egyben biztosította a párt központj kiküldötteit, hogy Biharpüspökli magyarsága a választásokon tudja kötelességét és azt minden akadályon keresztül teljesíteni fogja.

A NAGYVÁRADAI MAGYAR KISIPAROSOK GYŰLÉSE

A nagyváradai magyar kisiparosok szerdán este fél 8 órakor tartották meg választási gyűlést a Magyar Házban. A gyűlésen előbb Soós István dr képviselőjelölt mondott beszédet, aki ismertette programját s ennek során rátért a különleges kisiparos sérelmekre is. Foglalkozott az ipartörvény rendelkezéseivel, amelyek súlyosan érintették a kisebbségi iparosságot és minden sérelemnél megmutatta az orvoslás utját. Dr Soós István beható érveléssel nagy tetszéssel és élénk hozzászólásokkal fogadták a gyűlés résztvevői. A gyűlésen beszédet mondott még Fenesi László építőmester, a Magyar Párt iparos képviselője, aki kifejtette, hogy jelöltesét azért vállalta el, mert a mai időkben minden magyar embernek ereje és tehetsége szerint szolgálnia kell népe érdekeit. Kérte, hogy iparostársai legyenek egységesek ezen a választáson, mert hisz most nyílik alkalom arra, hogy az iparosság megmutassa, méltó-e arra a szerepre, amit a történelem neki szánt: az új magyar középosztály megteremtésére. A mindvégig lelkes és az iparosság egységét kidomborító gyűlésen még több értékes felszólalás is történt.

Jelentkezzenek azonnal a pénzügyigazgatóságon az összes nyugdíjasok

Oradea. Saját tud. A pénzügyigazgatóság nyugdíj-ügysztyálynak főnöke felhívja az összes nyugdíjasokat, akik régi nyugdíj-könyveiket a hatszázalékos nyugdíjalap emelés céljából lát-tamozásra benyújtották, jelentkezzenek annál is inkább, mert akik a már kiigazított nyugdíj-könyveket nem veszik át, azok nem kapják meg pontos időben a nyugdíjukat.

A decemberi nyugdíjakat különben szombaton, de legkésőbb hétfőn kezdik fizetni.

VULCAN ritikült, bőröndöt, bőrárut
VULCAN olcsón árusít
VULCAN minden vevője ajándékot kap.
VULCAN Hartmann Nagyvárad, Bulevardul Regele Ferdinand 1.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ARAK: Heföldön: Egész évre 800, félévre 400 negyedévre 210, egy hónapra 70 lel.
Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
Postafutárképzési csekk számlánk száma: 80.037-
Telefon: 27.

Csúf szerkesztő: dr. Sulyok István
Csal. Pista Utrai 13.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.
Csakis válaszbellyeges magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Mérsékelt, a hegyeken erősebb szél. Ezeken még több helyen köd, további eső, nyugaton részben havas eső, a hőmérséklet alig változik.

KÁROLY KIRÁLY ÉS MIHÁLY NAGYVAJDA MEGTEKINTETTEK A KUDZSIRI HADIIPARI ÜZEMEKET. Bucuresti. Saját tud. Károly király és Mihály nagyvajda szerdán délután három órakerangrejtve Kudzsirra érkeztek és meglátogatták ott a hadiipari üzemeket. A király személyesen kipróbált egy új típusú gépfegyvert, amelyet ez alkalommal adtak át a hadseregnek. Célbaltott az új gépfegyverrel Mihály nagyvajda is. A látogatás után Károly király és a nagyvajda továbbutaztak Arad felé.

Irország elismeri az abessziniai olasz császárságot. Londonból jelentik: De Valera, a dublini képviselőházban bejelentette, hogy az ir szabadállam új római követének megbízó levele az olasz királyhoz és abesszin császárhoz fog szólni, ami az abessziniai olasz hódítás elismerését jelenti. A socialista képviselők közbeszólására De Valera kijelentette, igaz ugyan, hogy az ir szabadállam is csatlakozott a megtorlásokhoz Olaszország ellen, de ezek kudarcot vallottak és nem lehet örökre szemethunyni a valóság előtt. A Daily Mail szerint Irország nem közölte előre az angol külügyi hivattal ezt az elhatározását és ez kényes alkotmányjogi helyzetet teremt az angol kormány számára, mert a külföldre küldött ir követek megbízólevelét az angol királynak alá kell írni. Ilyenformán előállhat az az eset, hogy a király kénytelen lesz az ir kormány tanácsára a megbízó levelet aláírni, és ez azt jelentené, hogy Anglia közvetve szintén elismerne az abessziniai olasz hódítást.

DECEMBER 22-ÉN KEZDŐDIK AZ ISKOLÁK KARÁCSONYI SZÜNIDEJE. Bucurestiből jelentik: A karácsonyi vakáció december 22-én kezdődik és január 8-ig tart. A szünidő végén minden tanuló orvosi igazolvánnyal fogja bizonyítani, hogy otthon nem fordult elő a szünidő alatt ragályos betegség. Ez az intézkedés az ország több helyén fellépett járványok miatt történt.

BELÜGYMINISZTERI KÖRRENDELET A KIRÁLYSÉRTESEK MEGTORLÁSÁRÓL ÉS AZ UTCAI TŰNETÉSEK ELTILTÁSÁRÓL. Bukarest. Saját tud. A belügyminiszter körrendeletet küldött alantasszerveinek, amelyben azonnal intézkedéseket kér, hogy azok ellen, akik gyűléseken a királyi személyt és a királyi családot, vagy a monarchiát akármilyen formában megsértik, haladéktalanul meginduljon az eljárás. Gabriel Marinescu a prefektusoknak küldött körrendeletet, amelyben intézkedik, hogy az utcai tüntetések mindenütt tiltassanak be.

Egyszerűsítik és meggyorsítják a nyugdíjazási eljárást. Kolozsvár. Saját tud. Mint köztudomású minisztertanácsi határozatra a pénzügyminiszterium, az országos központi nyugdíjpénztár és a különböző állami nyugdíj egyesületek közös tervezetét dolgozták ki a nyugdíjazás eljárásának egyszerűsítésére és meggyorsítására. Az erre vonatkozó rendelkezés most érkezett meg a kolozsvári állami hivatalokba. A rendelkezés kimondja, hogy azonnali hatállyal az összes hivatalokban minden alkalmazott részére nyugdíjlapot kell felállítani Erre fel kell vezetni az alkalmazott személyi és szolgálati adatait, családi állapotát. A lapot két példányban kell elkészíteni. A nyugdíjazás alkalmával az egyik példányt azonnal kell küldeni az illetékes nyugdíjintézetnek, melynek a szükséges adatok birtokában egy hónapon belül meg kell állapítani és ki kell utalni a nyugdíjat. Az új rend 1938. január elsejével lép életbe és azt várják tőle, hogy megszünteti azokat a tarthatatlan állapotokat, amelyek eddig hosszú hónapokat, sokszor éveket vettek igénybe, míg a nyugdíj jogosult megkezdhetette illetményeinek felvételét.

LANSBURY BÉCSBEN. Bécsből jelentik: Lansbury prágai és varsói látogatása után esütörtökön Bécsbe érkezett. Itt előreláthatóan találkozni fog Schuschnigg osztrák szövetségi kancellárral és Schmidt Guido külügyi államtitkárral.

Mérő felmentésével befejezést nyert a Timisiana Bank ügye. Kolozsvár. Saját tud. Tegnap délelőtt tárgyalta a kolozsvári ítélőtábla a Timisiana temesvári bank emlékeztetéses hamis könyvvezetési és hamis bukási ügyét, amelyet annak idején Temesváron kezdtek tárgyalni, de az ügyben szereplő vádlottak elfogultságát kifogásolták a temesvári hatóságok ellen és így került az ügy Kolozsvárra. Az annak idején megtartott törvényes tárgyaláson a bank vezetőit Mérő Rudolf devizőr kivételével felmentették. Mérő azonban nyolchónapi elzárásra ítélték. Fellebbevitel során került az ügy a tábla elé, amely most Mérő Rudolfot is felmentette a vád és következményei alól.

Zürichi zárlat: Párizs 14.67, London 21.60 fél, Newyork 432 negyed, Brüsszel 73.47 fél, Milánó 22.73, Amszterdam 240.45, Berlin 174.22 fél, Bécs 80.60, Prága 15.20, Varsó 81.80, Belgrád 10, Bucaresti 325.

Kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosság a bukovinai országúton

Vorniceni, bukovinai magyar község plébánosa, dr. Németh Kálmán vasárnap hajnalban lóra ült, hogy egyik távolabbi filiális templomában hajnali misét mondjon és még idejében visszatérjen az anyateplomba, ahol új harangot és orgonát akart szentelni. Másik lován kocsisa kísérte a lelkézet, amikor hajnali 3 óraker Dragoesti község határában a lovak egy hullába botlottak és megvadultak. Mikor az ágaskodó lovakat megfékeztek, zseblámpával megvizsgálták a földön heverő emberi testet. Rettenetesen összevagdalt halott feküdt a véres sárban. Feje egészen le volt választva törzsétől és két méterre elgurulva hevert. A levágott fej is valami pokoli düh roncsolásait mutatta: külön annak is le volt faragva mindkét füle és orra, szeme kiszorva.

A lelkész azonnal jelentette a látottakat az onnan egy kilométerre lévő dragoesti csendőrtartálynak. Néhány óra múlva már meg is volt vasarva a gyilkos, Eftimiu Morar vorniceni lakos személyében. Az áldozat neve Constantin Cozaciuc, aki a gyilkosnak közeli rokona. A hábor-

„Mott” sarok

Mott bor és Mott pezsgő a legjobb e kettő

Felmentette a kolozsvári Tábla dr. Szász Ferencet. Kolozsvár. Saját tud. A kolozsvári Itélőtábla harmadik tanácsa most tárgyalta dr. Szász Ferenc lapszerkesztő, jelenlegi magyarpárti képviselőjelölt izgatási ügyét. Szász Ferenc dr. méz 1931-ben „Önkényuralom Zetalkán” címmel cikket közölt lapjában, a „Magyar Nem”-ben. A cikk miatt a kolozsvári törvényszék 15 napi elzárásra ítélte a lapszerkesztőt az ítélet végrehajtását azonban felfüggesztette. A törvényszék ítélete ellen ugy az ügyész, mint az elítélt fellebbezéssel éltek és így került az ügy a tábla elé, ahol a védelmet ezúttal dr. Péterffy Jenő ügyvéd látta el. Védőbeszédében rámutatott arra, hogy az 1930. év április 2-án kelt és az ország belső rendjének és csendjének biztosításáról szóló törvény rendelkezései nem alkalmazhatók jelen esetben. Ennek a törvénynek alapján csak akkor indítható eljárás, ha az ügyben érdekelt miniszterium kéri az eljárás megindítását. Rámutatott továbbá, hogy a vádat 5 év után emelték dr. Szász Ferenc ellen, amikor ha fenn is forgott volna a bűncselekmény, már rég elévült. A bíróság a védőbeszédben felhozott indokok és jogi érvelések alapján a vádlottat felmentette a vád és következményei alól.

EGYMILLIÁRDON TULI DEFICITTEL ZÁRULT A PÁRIZSI VILÁGKIÁLLÍTÁS. Párizsból jelentik: A párizsi világkiállítás mérlegét most állították össze. Eszerint a kiállítás összes bevétele 150 millió frank, az összes kiadásai pedig 1 milliárd és 453 millió frankot tesznek ki. A hiány tehát 1 milliárd 293 millió. Ennek az összegnek kétharmadát különböző szubvenciókból fedezik. 480 millió frank fedezéséről az államnak kell gondoskodnia.

zongató eset előzményei a következők:

December 11-én, szombaton Vorniceni községnek több fuvarosgazdája a botesti tölgyerdőbe ment, hogy szilvákat fuvarozzon az új telefonhálózatához. A községet a nagygyabásu bukovinai kitélepfések óta, amikor a magyar falunak több, mint a fele Dávára, Vajdahunyadra, Lugosra és mashova távozott, románok lakják részben, akik a szomszéd falvakból ideköltöztek és akik a megint visszaszaporodott magyarsággal a legnagyobb szeretettel, és megértéssel éltek mindig. A fuvarozáson résztvevő magyar gazdák aggódva nezték, hogy Morar egy utszéli kocsmában viszsza maradt a rokonával, Cozaciuc-kal, akivel valami hagyatéki fele. m. e. eddig legrosszabb ellenszerekedésben élt. Sürgősen hívták őket magukkal haza, de az egymásra talált, most már kibékült rokonok vidáman kijelentették, hogy kibékülésk öröme mulatni fognak. A gazdák megunták a mulatozás végét kivarni: eltávoztak. Ejjel után történt a borzalmas bűntény. Ugylátszik, hogy a beberezott két ember között hazamenőben mint kiujult a régi harag, amelyik ilyen szomorúan végződött. Eftimiu Morar minden elkövetett, hogy a nyomokat eltüntesse. Megfürdött és feleségével a csúrtalpatzat alá dugatta el bevérzett ruháit. A fejszét azonban a szekéren felelte. A nyomozásra indult csendőrség azt találta meg legelőbb.

Hogy a két ember között mi történhetett, az még eddig titok. Morar valósággal megnémult, egyetlen szót ki nem ejtett a csendőrségnek. Nézi a padlót és sir. A letakart hullá körül a vallásos vidék lakosai a meggyújtott gyertyák szálait ragasztották le a sárba, ahol a 40 éves áldozat hat gyermek és özvegye jayveszékelt. Azonban Morar iránt is igen nagy a részvét, akit igen nagy harag, de egyébként békekerecs és szorgalmas embernek ismertek. Jó gazda és községi tanácsos volt és senki sem érti, mint tudta elragadtatni magát ilyen bestiális bőségura. A merényletnek is pontosan hat kicsiny gyermeke siratja véréstét.

Karácsonyra és Újévre külön

SPECIALSÖRT

hoz forgalomba a Dreher-Haggenmacher sörgyár!

Kérje szokásos fogyasztóhelyén és kellemes meglepetésben lesz része, mert kitűnő, zamatos és élvezetes ital!

Gázmérgezés a szatmári vasúti állomáson. Szatmár. Saját tud. Sulyos szerencsétlenség történt a szatmári vasúti nagyállomáson. A benzines raktár egyik tartálya folyni kezdett, mire Aciu Grigor 29 éves munkást bízták meg a szűkegés javítás elvégzésével. Aciu lezárta a tartály mélyére, ahol a ki nem érszett benzín párologásától gázmérgezést kapott és eszméletlenül összeesett. Közben dolgozó munkatársai az elmaradt kalapácsütésekre lettek figyelmesek. Kiemelték a tartályból és a mentők kórházba szállították. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

A HOLTKEZI VAGYONOK EGYENÉRTÉKI ADÓJA. Bukarestből jelentik: A holtkezi birtokok egyenértéki adóját évenként állapítják meg a pénzügyigazgatóságok kivetési osztályai a beadott adóvallomások alapján. Ezt az adóvallomást az érdekelt felek (részvénytársaságok is) december 31-ig adhatják be.

A VARSÓ-LEMBERGI GYORSVONAT ÖSSZEÜTKÖZÖTT EGY TEHERVONATTAL. Varsóból jelentik: A Varsó-Lemberg között közlekedő gyorsvonat Lublin közelében beleszaladt egy állomáson veszteglő tehervonatba. Egy vasutas meghalt, kilenc megsebesült. Négynek az állapota reménytelen.

80 ezer lei értékű só pusztult el Szatmáron. Szatmár. Saját tud. Petrován János nagybányai volt bányatulajdonos Szatmáron a Crisan-utcán Róth Simon házában söraktárt rendezett be, ahol többvagon sót halmozott fel. A nagy teher alatt leszakadt az épület padozata és a 700 zsák só a vízbe és sárral telt pincébe zuhant, ahol az áru jelentős része elpusztult. Szerencsére az omlás nem vonja maga után az épület összeomlását. Petrován 80 ezer leivel, a háztulajdonos negyven ezer leivel károsodott.

*** Ha gyomrát elrontotta, azonnal igyék egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet,** mert ez az emésztőcsatorna tartalmát gyorsan feloldja és biztosan levezeti, a bélműködést elrendezi, az anyagcserét fokozza és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

Befőtt helyett lugköldatot ivott egy szatmári munkanélküli. Szatmár. Saját tud. A Saluator-u. 21. szám alatt, Gergely Lajos munkanélküli lakásában súlyos szerencsétlenség történt. Szerda reggel Gergely szalonját evett reggelire, majd az egyik befőttes üveg után nyult, hogy gyümölcslevet igyon. Az első kortyok után irtózatos fájdalom hatalmaskodott el rajta, majd eszméletlenül összeesett. A mentők kórházba szállították, ahol gyomormosással segítettek rajta. Gergely tévedésből a befőttes üvegek közé tett kőszódalódatból ivott, amely összeroncsolta a belső szerveit. Az orvosok biznak a felépülésében.

Legszebb karácsonyi ajándék a jó könyv!

Karácsonyi újdonságok:

Tóth Tihamér: <i>Miatyánk</i> . . .	ára 280.— Lei
Bangha Béla: <i>Eucharistia</i> . . .	325.— „
Erdődy László: <i>P. Petit hajója</i> . . .	90.— „
Monin abbé: <i>Szól az arsi Szent</i> . . .	90.— „
Csávossy: <i>A szeretet nagy titka</i> . . .	110.— „
Müller Lajos S. J.: <i>Jertek imádjuk</i> . . .	42.— „
Gálos László: <i>Vasárnapok-ünnepnapok</i> . . .	240.— „
Magdics Ignác: <i>Krisztus vilá-gossága</i> . . .	200.— „
Jámbor László: <i>Örökmécses</i> . . .	55.— „
Orbán Dezső: <i>A fehér korall</i> (Ifjúsági regény.) . . .	144.— „
Paul Régnier: <i>Az elveszett drachma.</i> (Regény.) . . .	120.— „

Regények és útleírások:

Misciatelli: <i>Savonarola</i> . . .	ára 125.— Lei
Rendl: <i>A messi út</i> . . .	35.— „
Nagy Méda: <i>Hét ósz egy tavasz</i> . . .	35.— „
Bourcét: <i>Megtört pecsét</i> . . .	95.— „
Lermite: <i>A vén leány</i> . . .	110.— „
Claudél: <i>Selyemcipő</i> . . .	110.— „
Szerafini: <i>Lola naplója</i> . . .	40.— „
Szerafini: <i>A másik</i> . . .	90.— „
Le Fort: <i>A gettóból jött pápa</i> . . .	100.— „
Krane: <i>A Názáreti</i> . . .	85.— „
Gáspár: <i>A világ orvosa</i> . . .	180.— „
Fachmanova: <i>Irgalom</i> . . .	100.— „
Allan: <i>Aanthoni Adverse I., II., III.</i> . . .	432.— „
Mauriac: <i>Frontenac misztérium</i> . . .	75.— „
Pakocs: <i>Edua áldozata</i> . . .	130.— „
Müller Lajos: <i>Farkasok között</i> . . .	55.— „
Aldrich: <i>És lámpást adott kezem az Ur</i> . . .	90.— „
Aldrich: <i>Szál a fehér madár</i> . . .	66.— „
Aldrich: <i>Családi kör</i> . . .	66.— „
Aldrich: <i>Ella kisasszony</i> . . .	66.— „
Lyttkens: <i>Ne várjatok vacsorára.</i> (Egy orvosnő regénye.) . . .	66.— „
Bottome: <i>Orvosok</i> . . .	115.— „
Eton: <i>Hétköznapi emberek</i> . . .	86.— „
Br. Orcey: <i>Okos Pimpernel</i> . . .	66.— „
Krane: <i>Magna Peccatrix</i> . . .	110.— „

Krane: <i>Sziena legenda</i> . . .	70.— „
Jean de La Brète: <i>Kísértő árny,</i> füzve . . .	110.— „
Jean de la Brète: <i>Kísértő árnya,</i> kötve . . .	140.— „
Kühnelt: <i>Jezsuiták, nyárspolgárok, bolsevikik</i> . . .	120.— „
Markó: <i>Szibérián át a kolostorig</i> . . .	60.— „
Spilmann: <i>Gyónástitok áldozata</i> . . .	110.— „
Apponyi: <i>Élmények és emlékek</i> . . .	235.— „
Erdősi: <i>Napsütéses Indiában</i> . . .	215.— „
Erdősi: <i>Mumiák és Minaretek</i> . . .	200.— „
Bangha: <i>Róma lelke</i> . . .	110.— „
Bangha: <i>Dél keresztje alatt</i> . . .	125.— „
Böle: <i>Spanyolföldön</i> . . .	285.— „
Kühár: <i>Barlangok, sírok, kupolák</i> . . .	40.— „
Kalmár: <i>Ismeretlen népek</i> . . .	227.— „
Lischerong: <i>Magyar jezsuiták Kinában</i> . . .	160.— „
Dr Lippay: <i>Titokzatos Kelet</i> . . .	145.— „
Luttor Ferenc: <i>Róma</i> . . .	95.— „
Lenz: <i>Egek hirdetik</i> . . .	95.— „

Lelki élet könyvei:

Brentano: <i>A mi Urunk Jézus Krisztus kinszenvedése</i> . . .	ára 120.— Lei
Tanquerel: <i>Aszkétika és misztika</i> . . .	230.— „
Lemoyné: <i>Don Bosco János élete. I., II.</i> . . .	470.— „
Csávossy: <i>Együtt a Mesterrel</i> . . .	115.— „
Bíró: <i>E jelben győzni fogsz</i> . . .	20.— „
Beaudemenon: <i>Elmélkedések, I., II.</i> . . .	440.— „
Müller: <i>Ferrero M. Benigna Consolata élete</i> . . .	95.— „
Plusz: <i>Hogyan imádkozunk?</i> . . .	45.— „
Tissot: <i>Hibáink jórafordításának művészete</i> . . .	80.— „
Lehoday: <i>Isten kezében</i> . . .	120.— „
Willam: <i>Jézus élete</i> . . .	235.— „
Plusz: <i>A kereszt királyi útja</i> . . .	95.— „
Elekes: <i>Krisztus-kenyeret</i> . . .	165.— „
Schmiedt: <i>Lelket az életbe</i> . . .	110.— „
Blázovich: <i>A legfajább válság</i> . . .	60.— „
Blázovich: <i>A csend mélységei</i> . . .	105.— „
Hynek: <i>Krisztus kinhalála</i> . . .	80.— „
Plusz: <i>Krisztus testvéreinkben</i> . . .	130.— „

Evelovics: <i>Királyi törvény</i> . . .	140.— „
Coudenrove: <i>Beszélgetés az élet-szentségről</i> . . .	65.— „
Spiragó: <i>A boldogságos Szűz</i> . . .	120.— „
Lhande: <i>Krisztus Párizs vadonában</i> . . .	155.— „
Blázovich: <i>A nagy szfinx</i> . . .	120.— „
Boue: <i>Mit rejt a jövő?</i> . . .	35.— „
Csávossy: <i>Nagy király nyomdokain</i> . . .	235.— „
Csávossy: <i>Örök igazságok</i> . . .	ára 235.— Lei
Csávossy: <i>Kereszt és feltámadás</i> . . .	235.— „
Esser: <i>Negyedóra a szószéken I., II., III.</i> . . .	270.— „
Horváth: <i>Tízperces szentbeszéd</i> . . .	95.— „
Eymard: <i>Szentáldozás életforrás</i> . . .	80.— „
Eymard: <i>Isteni nagy Szentség</i> . . .	80.— „
Oslay: <i>Szabin testvér</i> . . .	115.— „
Müller: <i>Szent büncsek</i> . . .	55.— „
Kárpáti: <i>A szeretet apostola</i> . . .	70.— „
Müller: <i>Szeressétek egymást</i> . . .	33.— „
Bangha: <i>Oltár titka</i> . . .	45.— „
Bangha: <i>Adventi elmélkedések</i> . . .	60.— „
Schütz: <i>Isten a történelemben</i> . . .	126.— „
Schütz: <i>Házasság</i> . . .	110.— „
Schütz: <i>Krisztus</i> . . .	180.— „
Schütz: <i>Örökkévalóság</i> . . .	145.— „
Schütz: <i>Örség</i> . . .	145.— „
Bangha: <i>Örök élet igéi I., II., III.</i> . . .	280.— „
Korompay: <i>Örökélet érettségijén</i> . . .	75.— „
Bangha: <i>Életünk élete</i> . . .	25.— „
Csergly: <i>Egy élet egy lélekért</i> . . .	45.— „
Csávossy: <i>Egy sír a Duna felett</i> . . .	55.— „
Erdődy: <i>Jézus nyomában</i> . . .	115.— „
László: <i>Jézus Szívének iskolájában</i> . . .	30.— „
Csávossy: <i>Jézus Szíve-elmélkedések</i> . . .	55.— „
Veramund: <i>A lélek párbeszéde Istennel</i> . . .	50.— „
Roothan—Müller: <i>Kövess Engem</i> . . .	35.— „
Müller: <i>Legyetek tökéletesek, I. kiadás</i> . . .	35.— „
Plusz: <i>Krisztus Jézusban</i> . . .	120.— „
Oberhammer: <i>Példák az életből</i> . . .	190.— „
Scheffler: <i>Szeretési élet katekizmus</i> . . .	140.— „

Legalább 500 lei értékű rendelés esetén 5 százalék, — legalább 1000 lei értékű rendelés esetén 10 százalék kedvezmény december 14-től január 15-ig könyvosztályunknál

Karácsonyra

legszebb, legizlésesebb

ajándékot

vásárolhat nálunk, mert árban, minőségben mindenki meglepedésére

adunk

kölnivizet, parfümököt, diszkazettákat, poudriereket, kozmetikai szereket és az összes droguériai cikkeket

Pap Droguéria

Nagyvárad, B-dul Reg. Ferdinand 9.

Telefon: 656.

A szív és jószág munkája

Mintha az egész vidék megérezte, meghallotta volna a kiáltó szót, ami elhangzott az árvák és szegények felségélyezése érdekében. Ezt lehet észrevenni a Református Nőszövetség karácsonyi vásárán. A vidéki Nőszövetségek egymásután küldik be gyönyörű kézmunkákat, amelyeket ingyen ajánlanak fel a jótékony cél érdekében. De ugyanezek gondoskodnak arról is, hogy a vidéki magyarság képviselje magát a vásáron, mert a hétfői napon a községi kiküldöttek és a földbirtokos osztály tagjai látogatták a vásárt nagy számban.

A rendezőség kellemes meglepetést készít elő ezombat és vasárnap a látogatók számára. Ugyanis e két nap este 11 óráig tartja nyitva a vásárt, hogy alkalma legyen a nagyközönségnek vacsora után is fejődni azt megtekinteni és vásárlásait eszközölni. Délután öt órától mindkét nap zene lesz zárásig, táncal egybekötve.

Vasárnap este a jótékony célra felajánlott tárgyakat tombolajáték keretében bocsátja rendelkezésre a Nőszövetség. A tombolán a csütörtök reggel 10 órától váltott belépőjegyek számai vesznek részt és ezért ajánlatos lesz megtartani a jegyeket.

Most pedig folytatjuk az egyes sátrak ismertetését.

4. **Donáth Lászlóné Berettyószéplakról** gyönyörű háziszőttek anyagokkal jelent meg, finom kivitelű törülközők és asztalkendők vásárolhatók sátrában. Az anyag finom kivitele minden darabon meglátszik.

5. **Lőrinczi díszkosárcsívó.** Olyan gyönyörű kézmunka és más díszkosarakat állított ki, hogy minden darabról a művészet, a finom ízlés sugárzik.

6. **Horváth Lajosné művészies kivitelű gyermekjátéktárgyai** nagyon lekötik a szemlélők figyelmét, nem hiába, mert minden játék tárgy különleges karaktert hordoz magán s a gyermekeknek a legnagyobb boldogságot, és örömet jelentheti.

7. **Olaszi Nőszövetség.** Sátrában feltalálható a legfinomabb kivitelű női kézmunkák minden változata a klópl-csipkétől kezdve a művészies kivitelű divánpárnákig. Mondhatjuk, hogy minden darab meglepetésszámba megy.

8. **Pappszász Kató és Fabriczius Éva Csokalyról** gyönyörű házilag készített szőnyeget, különféle változatban, továbbá háziszőtteket, terítőket állítottak ki, amelyek olyan eredetiek, hogy azt kell hinnünk, hogy Csokaly komoly kiindulópontja lesz egy olyan sajátos háziiparnak, ami jótékony hatását az egész környéken éreztetni fogja. A két úrleány zászlóvivői, hordozói a szonemes értelmében vett művészies háziiparnak.

9. **Kalmár Ilona** gyönyörű gyermekbabái és játékszerei keltettek feltűnést gondos kivitelükkel és olcsóságukkal. Nehéz a gyermekeket a sátról hazavinni anélkül, hogy a szülők babát ne vásároljanak részükre.

10. **A végvári elemiiskolás gyerekek** (Bánság) fa- és lombfűrész munkái valóságos meglepetés a látogatók számára. Ezek az elemiiskolás gyerekek tehetségük legjavát adták ezekben a különleges munkákba, amelyek tulajdonképpen felnőtteknek is becsületére válnak. A gyermekek gondoskodnak az árvagyermekokról! Milyen meglepetés a mai világban, szinte példátlan!

Választói gyűlések a biharmegyei községekben

Magyarpárti tisztújítás Mezőbajon

Szerdán délután a Magyar Párt biharmegyei elnöke, dr. Markovits Manó és Arvay Árpád főtitkár a nagyszalontai járásban levő Mezőbaj községet keresték fel. Itt már az szövetkezet helyisége előtt nagy tömegben várták a falusi lakosok a Magyar Párt központi vezetőit. Később a zsufolóság megtelt szövetkezeti helyiségben tartották meg a gyűlést, melyen először dr. Markovics Manó fejtette ki meggyőző érvekkel a választás jelentőségét és a magyarság állásfoglalását. Hangsúlyozta, hogy a Magyar Párt jelölése a lehető legdemokratikusabban történt meg, mert minden társadalmi réteget felölelt. Kérte a mezőbaji lakosságot, hogy az elébe tornyosuló nehézségeket is legyőzve, jelenjen meg az urnák előtt és adja le szavazatát a Magyar Pártra. Ezután Arvay Árpád mondott buzdító beszédet, melynek során rámutatott a többségi pártok csábító ígéreire. Figyelmeztette a magyar választókat, hogy ezek az ígéretek csak választási fogások s ezért vigyázzon mindenki, nehogy eltántorodjék magyar faja mellől. Minden magyar embernek meg kell mutatni ma, hogy átérzi a választás sorsdöntő voltát és szavazatával a tökéletes magyar egység kiépítéséhez fog hozzájárulni. Végül a tisztújítást vitték végbe a központi vezetők s ennek során tagozati elnök-ké Zágonyi Józsefet, alelnökké pedig Tokaji Lajost, Szilágyi Sándort és H. Garai Istvánt választották meg. A mezőbajiak nevében Tokaji Lajos biztosította a párt vezetőit arról, hogy a mezőbaji lakosság megteszi a maga kötelességét a választáson és elmegy a szavazásra, habár a 40 km. távolságra eső Homorog községbe osztották be.

PATZKÓ ELEMÉR MAGYARPARTI MASODIK KEPVISELŐJELÖLT MAGYARCSÉKÉN.

Csütörtökön délután Arvay Árpád főtitkár és dr. Patzkó Elemér képviselőjelölt Magyarcséke községbe szállt ki, hogy a község népét a választási teendőkről felvilágosítsa. A gyűlést dr. Sebő Mihály tagozati elnök nyitotta meg, utána dr. Patzkó Elemér mondott beszédet. A képviselőjelölt kifejtette, hogy a Magyar Párt küzdelme tulajdonképpen önvédelem, amelyben minden magyar embernek részt kell venni. Arvay Árpád főtitkár a választási küzdelmekről beszélt és kérte a lakosságot, hogy őrizze meg

mindvégig azt a magyar lelkesedését, amelyet különösen ez a vidék tanusítani szokott. A gyűlés résztvevői egyöntetű lelkesedéssel fogadták, hogy a december 20-iki képviselőválasztáson győzelemre segítik a Magyar Párt zászlaját.

HOL TART GYÜLÉSEKET A MAGYAR PÁRT A MEGYÉBEN?

A Magyar Párt elnöksége ezután is a megye magyar választóinak tudomására hozza, hogy

Pénteken, december 17-én délelőtt Csokalyon lesz gyűlés. Délután 5 órakor Élesden az ottani magyar választók előtt ismerteti dr. Soós István a magyarpárti képviselők programját. A gyűlésre minden magyart elvárnak.

18-án a következő községekben tart gyűlést a Magyar Párt: Bályok, Tóti, Széplak, Micske, Poklostelek, Erábrány, Hegyközsáldobágy, Hegyközpályi.

December 17-én és 18-án Nagyváradon még kiválthatók a szavazási igazolványok

A biharmegyei és nagyvárad Magyar Párt választási bizottsága a nagyvárad magyar választópolgárok tudomására hozza, hogy mindazok a választópolgárok, akik eddig választói igazolványaikat a járásbírószágon bármilyen okból ki nem vehették, igazolványaikat pénteken és szombaton, december 17-én és 18-án a járásbírószágon földszint 21 számú szobában a hivatalos órák alatt délelőtt 8-1 és délután 4-6 óráig kiválthatják. Eppen ezért minden magyar választópolgárt felhív a párt, hogy állampolgári kötelességének és magyar népével szemben érzett felelősségének tegyen eleget és a választói igazolványok átvétele végett jelenjen meg. A Magyar Párt irodája (Str. Duca, volt Sal Ferenc u. 9) segítségére áll és minden olyan esetben, ahol az igazolványok kiváltása akadályba ütköznék, minden magyar választó forduljon a párt irodájához, ahol készséggel nyújtanak segítséget az odafordulóknak.

A kiváltott igazolványokat minden választópolgár odahaza írja alá ott, ahol a választói igazolvány a választó (alegátor) jelzést foglalja magában. Magyar Párt Elnöksége.

A legszebb karácsonyi ajándék

1 pár

hócipő Reichard

cipőárúházból.

TEKE

Hétfőn, illetve kedden este bonyolították le a kerületi bajnokság második fordulóját. Most is sok meglepő eredmény született. A Rapid legyőzte a tavalyi bajnok Matadort és a jóképességű Gloriát. Igaz, hogy a győzelem értékéből sokat levon a lehetetlen pálya. A szövetségnek nem lett volna szabad ilyen pályára bajnokot kitzünni. Váratlanul jött a Nyomdászok sikere is a Törökvs ellen. Részletes eredmények a következők: **Palace:** Pincérek—Nyomdászok 225:194; Pincérek—CFR 192. A CFR nem jelent meg, a Pincérek egyedül dobtak le. **Törökvs—CFR** 205:185. **Nyomdászok—Törökvs** 212:209. — **Kath. Kör:** Postások—Egyetértés 179:169, Egyetértés—ASEF 185:175. **Reich:** Vulturii—Vasas 224:150, Vulturii—Dragos Voda 232:170. — **Schwartz:** Victoria—Electrica 231:207, NSE—Victoria 158:137. — **Corbatiu:** Rapid—Matador 179:173, Rapid—Gloria 266:178. — **Fábián:** NAC—Bihorul 175:163, Bihorul—Makkabea 193:174.

Ujra megkezdik a pénzügyi bírságok behajtását. Az állami vagyon védelméről szóló törvény életbeléptetésekor ideiglenesen felfüggesztették a kiszabott bírságok behajtását. Ez a rendelkezés most hatályát veszítette és így azok a háztulajdonosok, akiknek a bírságok mérséklése iránti kérést elutasították, nátrányos helyzetbe kerülhetnek. Ezeknek az érdekében a nagyvárad Háztulajdonosok Szövetsége közli, hogy bizonyos feltételek fennforgása esetében a bírságok mérséklése iránti kérelmeket eredményre kilátással megújíthatják. Az érdekeltektől háztulajdonosok felvilágosítást nyerhetnek a Háztulajdonosok Szövetségénél (Rímanoczycs utca 8. szám.).

Temetés, Kádár Géza pincér 43 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután fél 4 órakor lesz a Haller-kápolnából. (Erdélyi „Concordia“.)

A gyerekek nagyon örülnek
A szép kis játékszernek
Ha a **Havranek** cégtől veszi
Az biztosan boldogga teszi.

Anyukám! vegyél hát gyorsan.
A **Havranek** cég tudod hol van.
Játékja szép, mint egy álom
Csodás dolgok olcsó áron.
Hogy mindég örömet tegyél
Játékot **Havranektól** vegyél.

Havranek utóda

Oradea, Bulevardul Regele Ferdinand 12. sz.

LEGUJABB

Csehszlovákia kivánalmi Delbostól

A prágai kormány nem hajlandó új néphisebbségi jogok adására

Bukarest. Saját tud. A *Dimineața* Prágába kiküldött munkatársának tudósítása szerint Csehszlovákia a *Delbos-val* folytatandó tárgyalások során a következőket fogja kérni Franciaországtól:

1. Erélyesebb és dinamikusabb magatartást a nemzetközi politikában.

2. Kérni fogják Delbost, magyarázza meg Londonban, Berlinbe való továbbítás céljából, hogy Csehszlovákia az egyetlen állam Európában, amely a kisebbségekkel szemben a legmesszebbmenően liberális bánásmódot vezette be, tehát az új német igényeknek semmi értelmük sincs ebben a tekintetben.

3. Új gazdasági egyezményekkel piac biztosítsák Csehszlovákiának.

INTERPELLÁCIÓ A FRANCIA KÉPVISELŐ-HÁZBAN DELBOS KÖZÉPEURÓPAI UTJÁRÓL

Párizsból jelentik: *Frossard* képviselő közölte a miniszterelnökkel, hogy *Delbos* visszatérése után interpellálni fog a közép-európai utazás tárgyában. A *Petit Journal* szerint *Fros-*

sard a képviselőház folyosóján kijelentette, hogy nem tartja időszerűnek Delbos közép-európai körútját.

A sajtó egyébként a francia-cesh barátságot dicsőíti és hangoztatja, hogy Csehszlovákia a német veszéllyel szemben biztosan számíthat Franciaországra. Nincs szó arról, hogy akár Franciaország, akár Anglia áldozatul akarná odadobni Csehszlovákia területi épségét vagy független fennállását. Párizsban általában jó eredményeket várnak Delbos prágai megbeszéléseitől és számítanak arra, hogy Delbos le fogja csillapítani a cseh részről észlelhető aggodalmakat. A *Matin* prágai tudósítója szerint Prágában aggodalmat keltett a londoni angol-francia megbeszélésekről kiadott hivatalos közleménynek a közép-európai megnyúlásra vonatkozó szakasza. Ezt a szakaszt Prágában két értelműnek minősítik és attól tartanak, hogy Anglia a német kisebbségek kérdésében engedményeket kíván Csehszlovákiától. A *Jour* szerint ezt a kérdést Delbos elő is terjeszti Prágában.

Titulescu folytatja a hirlapi vitát a vasgárda feloszlataásáról

A volt Duca-kormány tagjainak válaszát „kollektív hazugság”-nak mondja de mégis beismeri, hogy királyi dekrétum formájában kívánta a feloszlataást. Bocsánatot kér Duca emlékeitől

Bukarest. Saját tud. *Titulescu*, volt külügyminiszter az *Universul* csütörtöki számában válaszol *Duca* miniszter társainak és a következőket írja:

— Kész vagyok arra, hogy alkalomadtán fényképmásolatokat közöljek olyan jegyzőkönyvekről, amelyeket a közös levél szerkesztői írtak alá és amelyek meg fogják mutatni, mi értéke van ennek a levélnek. Nem lehet folytatni a vitát olyanokkal, akik ágyuból löhetnek reám, míg én csak bottal vagyok felfegyverkezve. De annyit leszögezlek, hogy a *Duca* 15 miniszter társának aláírásával megjelent levél egy kollektív hazugság.

— Nem engedhető meg, hogy azok, akik az ismert módon tettek ki engem a kormányból, kormányzói szokásokról beszéljenek. Ami pedig a miniszteri hivatal gyakorlását illeti, kijelenthetem, hogy én 20 évig tényleges miniszter voltam, míg *Tatarescu*, aki csak egy szerencsétlenség hasznélvezője, négy éve csupán abban az illuzióban ringatózik, hogy miniszteri hivatalt gyakorol.

— Ha a Liberális Párt engem jogilag szolidarisnak tekinthet, a Vasgárda feloszlataásának tényével semmi felelősség nem terhel a végrehajtásban, vagyis a Vasgárda tagjai ellen hozott intézkedésekben.

— Több ezer ember elzárása, ami 1933 december 9–10 éjjelén történt, a börtönökben alkalmazott bánásmód, stb. jobban felbőszítették a Vasgárdát, mint maga a feloszlataás ténye. Ebben az időben én nem voltam az országban. Állíthatom, hogy sohase kértem a Vasgárda feloszlataását és *Duca* sohasem kért engem arra, hogy az ne oszlataassék fel.

— Én abban az időben nem ezzel kapcsolatban mondtam le, hanem azért, mert egy beszélgetésem, amelyet magas helyen folytattam, megjelent a *Cuvantul* 1933 december hó

5-iki számában. Én tanácsoltam *Ducának*, ne csinálja meg a feloszlataást dekrétum nélkül. Maga *Tatarescu* többször jött annakidején hozzám s mondta, hogy ha a *Vaida-kormány* nem bukik meg és a *Vasgárdát* nem oszlataják fel, az annyira meg erősödik, hogy a belső rend felbomlik.

Cikke utolsó mondataiban *Titulescu* bocsánatot kér *Duca* emlékeitől, hogy kicsinyes leleplezésekre kellett az ő nevét lerántania.

A „Panay” bombázásáért felelős japán ellentengernagyot fölmentették állásából

Sanghaiból jelentik: Főhivatalos japán jelentés szerint Teizo Miconami japán ellentengernagyot, a japán tengeri haderő parancsnokát visszahívták Japánba és fölmentették állásából annak a japán igéretnek teljesítéséért, mely szerint megbüntetik a „Panay” bombázásáért felelős tiszteket. Több japán repülő, akik az angol és amerikai ágyunaszád bombázását megelőző incidensekbe voltak keverve, büntetésül szintén visszahívták Japánba, vagy más módon büntették meg.

Tokióból jelentik: A japán külügyi hivatal képviselője a sajtóértekezlet során arra a kérdésre, hogy felele a japán császár *Roosevelt* elnök üzenetére, kijelentette, hogy azt hiszi, ésszerűen föltételezhető, hogy a császár felelni fog. Az Egyesült Államok elnöke — mondotta — abban a helyzetben van, hogy közvetlenül érintkezhet a császárral és volt már rá eset a történelem során, hogy a császár személyesen felelhet ilyen üzenetre.

Londoni körök úgy tudják, hogy a japán közvéleményre a legmegrendítőbb hatással lenne, ha a császár sajnálkozását fejezti ki. A régi japán becsületügyi szabályok értelmében ennek az lenne a következménye, hogy az incidensben érintett összes személyek kötelesek lennének önmagukra harakirit elkövetni.

Archiadetesek

Egy szó ára 3 lei, vastag betűvel 6 lei. „Cim a kiadóban” még további 10 lei. Alláskeresőknek 33% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lei. Eleő szó mindig vastag betűvel lesz szedve. — Megfelelő kötésnél kedvezmény.

Lakás

Utcál

3 szoba előszobás, fürdőszobás lakás azonnal kiadó. Nagyvárad, Str. Aurel Vlaicu (v. Várház-u.) 31-a.

Egyszobás konyhás

lakás január 1-re kiadó. Lehetőleg gyermektelen házaspárnak. Oradea, Str. Tache Jonescu 40. szám.

Kiadó

3 szobás magánház azonnal. Oradea, Str. Barieri 5. szám. Colonia Pogány.

Rülönféle

Angol bőrönd

eladó. Nagyvárad, Calea Victoriei (v. Kolozevári) utca 76.

Rövid zongora

bérbeadó. Borbély Kálmáné, Nagyvárad, Orfelinaturul (v. Arvaház) utca 3. szám.

Rádió:

Philips és más gyártmányú karácsonyfadísz, fotócikkek, játékok, albumok. Kézenyelmű részletfizetések. I. Barbier, Zombolya, Temes megye.

Fehérnemű foltozást

vállalok, házhoz is megyek. Címeket a kiadóba kérek.

Kiolvasott

újságot és folyóiratokat kérünk kórházi betegek részére. Leadható a kiadóhivatalban.

Alkalmazás

Meglettkoru

jól főző mindenest, jó bánásmóddal azonnalra keresek. Nagyvárad, Wilson (v. Fűzes) u. 4.

Keresek

azonnali belépésre állandó munkára gyakorlott szűzszobásegédet. Jelentkezni: Joan Ghindean, Beszterce (Naszód m.) Str. Regina Maria 23. szám.

Perfekt főző

éves bizonyítványokkal bejáró főzőnek ajánlkozok. Cim: Nagyvárad Anton Pann (v. Béicsóde) utca 7. szám.

Perfekt géphimző

aki kézimunkához ért, állandó alkalmazást nyerhet vidéki városban. „Azonnal” jellegére a kiadó továbbít.

Kiadó

május elsejére egy szép komfortos háromszobás lakás, magánházban, legjobb helyen. Bővebbet a Hedrich szalon nyújt. Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 17.

Adás-vétel

Fikusz

és előszobafal eladó. Nagyvárad, V. Conta (v. Halász) utca 7. sz.

Schöberl ágy

használt, eladó. Nagyvárad, Negruzzi (v. Szt. Anna) utca 18. szám.

Herbst

ékszerárúháza, Nagyvárad, Regele Ferdinand 3. Zsebóra, ébresztőórák 130, 150, 200 lei. Doxa, Omega, Schaffhausen órák 900, 1000, 1200, 1500, 3000 lei. Női aranyórák, férfi aranyórák 700, 800, 1200, 2, 4, 8 ezer lei. 14 karátos karika arany gyűrű 300, 500, 600 lei. Valódi ezüst tárgyak gramja 4.50—5—5 es fel lei. Veszek aranyat, ezüstöt, briliánsot.

Vasalópárna,

ujjafa, szabóollók eladók. Bodnár, Nagyvárad, Tache Jonescu (v. Körös) utca 45. szám.

Eladó

egy vas gyermekszánkó és 3+1 lámpás hálózati rádió, használt, Nagyváradon, Vasile Conta (v. Halász) utca 4. szám

Veszek

mindenféle ocska ruhaneműt, ágyneműt, matracot, varrógépet, könyveket, makulaturát papírt, óskavasat, általában a házból lévő mindennemű felesleges heverő dolgot. Levelezőlap hívásra házhoz jövök. Cim: Klein Dezső, Nagyvárad, Str. Budai Deleanu 2.

Vennék

egy háromgyeves, esetleg egész női biciklit, Nagyvárad, Strada Mica 2. szám.

Egy

jókarban lévő női Singer varrógépet megvételre keresek. Oradea, Str. Cuza Voda 62. sz. kapualj bal.

Használt boroshordók eladók. Oradea, Strada Lahovary 8. szám.

Eladó

Oradeán Str. Petőfi 24. sz. ház melletti ház hely, 19 m. hosszú fronttal cca 400 m². Érdelklödni: Stefan M. Str. Petőfi 24. Oradea.

Eladó

jókarban lévő konyha berendezés, Oradea Bulevardul Regele Ferdinand 16. I. emelet.

Vaskályha

teljesen jókarban lévő eladó. Oradea, Strada Scoalei 10. szám.

Magánház

2 szoba és uzlethelyiséggel eladó. Oradea, Str. Cantacuzino 36.

Hangversenyzongora eladó. Oradea, Strada Bratianu 27. szám.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépű Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.